

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 12 czerwca 2015 r.

Poz. 3639

UCHWAŁA NR KI-411/191/15 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W KRAKOWIE

z dnia 3 czerwca 2015 roku

znak sprawy: KI-43-111/32/15

o stwierdzeniu nieważności uchwały Nr VI/65/2015 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów, terminów płatności dla inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso - w części obejmującej zapisy:

- 1) w § 2 ust. 4, w § 3 ust. 1 i w § 3 ust. 2 - w zakresie słów: „wraz z odsetkami i opłatami prolongacyjnymi”,
- 2) w § 3 ust. 1 - w zakresie słów: „i wpłacenie ich w terminie, zgodnie z § 2 ust. 6”, oraz w § 3 ust. 2 - w zakresie słów: „i wpłacenie jej w terminie, zgodnie z § 2 ust. 6”,
- 3) oraz treść § 3 ust. 3 uchwały.

Kolegium Izby działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j.: Dz.U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.)

o r z e k a

o stwierdzeniu nieważności uchwały Nr VI/65/2015 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów, terminów płatności dla inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso - w części obejmującej zapisy:

- 1) w § 2 ust. 4, w § 3 ust. 1 i w § 3 ust. 2 - w zakresie słów: „wraz z odsetkami i opłatami prolongacyjnymi”,
- 2) w § 3 ust. 1 - w zakresie słów: „i wpłacenie ich w terminie, zgodnie z § 2 ust. 6”, oraz w § 3 ust. 2 - w zakresie słów: „i wpłacenie jej w terminie, zgodnie z § 2 ust. 6”,
- 3) oraz treść § 3 ust. 3 uchwały.

UZASADNIENIE

Uchwała Nr VI/65/2015 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów, terminów płatności dla inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie - Zespołu Zamiejscowego w Nowym Sączu w dnia 6 maja 2015 r.

Rada Gminy Podegrodzie podjęła ww. uchwałę powołując w podstawie prawnej m.in. przepisy art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j.: Dz.U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), art. 6 b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t.j.: Dz.U. z 2013 r., poz. 1381 z późn. zm.), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (t.j.: Dz.U. z 2013 r., poz. 465 z późn. zm.), art. 6 l ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz.U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.) oraz art. 9, art. 28 § 4 i art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j.: Dz.U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.).

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie, działając w granicach swojej właściwości nadzorczej na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych dokonało oceny legalności postanowień określonej na wstępie uchwały i stwierdziło, że zawiera ona zapisy naruszające prawo w stopniu istotnym uzasadniającym wszczęcie postępowania w sprawie stwierdzenia jej nieważności. Kolegium Izby treścią swej uchwały Nr KI-411/ /15 z dnia 20 maja 2015 r. wskazało Radzie Gminy Podegrodzie nieprawidłowości w badanej uchwale, informując jednocześnie o terminie rozpatrywania sprawy na posiedzeniu Kolegium i o prawie uczestniczenia w nim przedstawiciela Rady. Do dnia ponownego rozpatrywania sprawy przez Kolegium, Rada Gminy Podegrodzie nie uchyliła zakwestionowanych zapisów uchwały. Wpłynęły natomiast do Izby „Wyjaśnienia Rady Gminy Podegrodzie” przedstawione w piśmie Przewodniczącego Rady Gminy Podegrodzie z dnia 27 maja 2015 r. znak: ZAO-OR.0711.4.5.2015 odnoszące się do poszczególnych nieprawidłowości wskazanych w uchwale Nr KI-411/ /15 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie z dnia 20 maja 2015 r. W kolejnym piśmie z dnia 1 czerwca 2015 r. znak: ZAO-OR.0711.4.5.2015 skierowanym do Izby, Przewodniczący Rady Gminy Podegrodzie poinformował, że cyt.: „(...) w terminie do dnia 2 czerwca br. nie planowana jest żadna sesja Rady Gminy Podegrodzie w związku z czym brak jest możliwości usunięcia z treści przedmiotowej uchwały uregulowań niezgodnych z przepisami prawa. Ponadto proszę o wycofanie pisma – znak sprawy: ZAO-OR.0711.4.5.2015 z dnia 27 maja 2015 r.”

Po ponownym rozpatrzeniu sprawy uchwały pod względem jej zgodności z prawem, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie na posiedzeniu w dniu 3 czerwca 2015 r. zważyło, co następuje.

1) W § 2 ust. 4 badanej uchwały Rada Gminy Podegrodzie postanowiła, że cyt.: „Inkasenci są uprawnieni i zobowiązani do pobierania podatków oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z odsetkami i opłatami prolongacyjnymi”. Określając wynagrodzenie dla inkasentów w § 3 ust. 1 uchwały za inkaso podatków oraz w § 3 ust. 2 za inkaso opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jako podstawę wyliczenia tych wynagrodzeń Rada Gminy przyjęła odpowiednio: kwoty podatków wraz z odsetkami i opłatami prolongacyjnymi oraz kwoty opłat wraz z odsetkami i opłatami prolongacyjnymi.

W ocenie Kolegium Izby ustalenie uprawnień i obowiązków pobierania przez inkasentów odsetek i opłat prolongacyjnych stoi w sprzeczności z obowiązującym prawem. Stanowiące podstawę prawną podjęcia badanej uchwały unormowania art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6 b ustawy o podatku rolnym i art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym oraz art. 6 l ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, uprawniają radę gminy do zarządzenia poboru podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso. Przepisy te nie upoważniają natomiast rady gminy do nałożenia na inkasenta dodatkowych obowiązków i czynności poprzez zarządzenie poboru należności ubocznych jakimi są odsetki od nieterminowo wpłaconych podatków oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnym oraz

związanych z nimi opłat prolongacyjnych. Należy zwrócić jednocześnie uwagę na przepis art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j.: Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.), zgodnie z którym inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana do pobierania podatku i wpłacania go we właściwym terminie organowi podatkowemu. Według przedmiotowej definicji obowiązkiem inkasenta może być zatem tylko i wyłącznie pobieranie podatków lub opłat (uwzględniając art. 3 pkt 3 ostatnio powołanej ustawy), których wysokość jest ustalona. Do zakresu tego obowiązku nie można natomiast zaliczyć ani naliczania, ani pobierania odsetek i opłat prolongacyjnych.

2) Określając wysokość wynagrodzenia za inkaso, Rada Gminy Podegrodzie w § 3 ust. 1 badanej uchwały postanowiła, że cyt: „Za pobranie podatków, o których mowa w § 1 i wpłacenie ich w terminie, zgodnie z § 2 ust. 6, inkasentowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości (...)”, a w § 3 ust. 2 postanowiła, że cyt: „Za pobranie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w § 1 i wpłacenie jej w terminie, zgodnie z § 2 ust. 6, inkasentowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości (...)”.

Kolegium Izby stwierdziło, że cytowane wyżej postanowienia wykraczają poza zakres delegacji z powołanych w podstawie prawnej przepisów ustawowych. Przepisy stanowiące podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały nie wyposażają rad gmin w prawo do stanowienia dodatkowych uregulowań w przedmiocie inkasa oraz warunkowania wypłaty inkasentom wynagrodzenia od terminowego przekazania przez nich do Urzędu Gminy podatków. Obowiązki inkasentów w zakresie m.in. terminowych płatności pobranych podatków i opłat, wynikają wprost z art. 9 i art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j.: Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), a zasady odpowiedzialności za niewykonywanie lub nienależyte wykonywanie tych obowiązków przez inkasentów oraz zasady postępowania organu podatkowego ustalają unormowania art. 30 § 2 i § 3 oraz § 4 ostatnio powołanej ustawy.

3) W § 3 ust. 3 badanej uchwały Rada Gminy Podegrodzie postanowiła, że cyt: „Wynagrodzenie będzie wypłacane inkasentowi w terminie do 28 dnia następnego miesiąca po terminie płatności podatków lub opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Inkasent nie jest upoważniony do samodzielnego potrącania swego wynagrodzenia z pobranych podatków oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.”

Kolegium Izby Obrachunkowej stwierdziło, że cytowanym wyżej postanowieniem Rada Gminy Podegrodzie również wykroczyła poza zakres swych kompetencji stanowiących, przysługujących jej z mocy przepisów art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6 b ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym oraz art. 6 l ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które ustalają uprawnienie dla rady gminy do zarządzenia w drodze uchwały poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso. Powołane wyżej przepisy nie upoważniają rad gmin do stanowienia uregulowań dodatkowych, nie objętych zakresem delegacji ustawowych w przedmiocie inkasa, w tym do ustalania terminu wypłaty wynagrodzenia za inkaso.

Wobec powyższego należy uznać, że wskazane w sentencji zapisy § 2 ust. 4, § 3 ust. 1, § 3 ust. 2 oraz postanowienie § 3 ust. 3, w obecnym stanie prawnym nie znajdują oparcia w obowiązujących przepisach prawa. W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie, badana uchwała Rady Gminy Podegrodzie w kwestionowanych częściach została podjęta z naruszeniem unormowań art. 7 i art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.). Art. 7 Konstytucji RP stanowi, że „Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”, a zgodnie z art. 94 tej ustawy „Organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów (...)”. Oznacza to, że każde działanie organu władzy, w tym także rady gminy musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Normy kompetencyjne powinny być zaś interpretowane w sposób ścisły i literalny.

Ze względu na nieusunięcie wskazanych nieprawidłowości przez Radę Gminy Podegrodzie przed upływem ustawowego terminu do badania nadzorczego wymienionej na wstępie uchwały, Kolegium Izby uznało, że przedmiotowa uchwała nie może pozostawać w obrocie prawnym i postanowiło orzec o jej nieważności w zakresie obejmującym zapisy § 2 ust. 4, § 3 ust. 1, § 3 ust. 2, § 3 ust. 1 i § 3 ust. 2 oraz postanowienie § 3 ust. 3.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego – zgodnie z art. 13 pkt 8 a ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t. j.: Dz.U. z 2011 r., Nr 197, poz. 1172 z późn. zm.).

POUCZENIE

Na niniejszą uchwałę przysługuje możliwość wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie. Skargę tę należy wnieść w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały, przy czym należy to uczynić za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie.

Przewodniczący Kolegium
Janusz Kot /-/